

література яких жанрових різновидів презентована (художня, технічна, публіцистична есеїстика тощо), постаті й творчі здобутки сучасних перекладачів тощо.

Як результат, досить амбітними й очікуваними стали результати такої державницької справи: у межах програми підтримки перекладів Український інститут книги підтримав 53 переклади творів українських авторів на 21 мову (англійську, німецьку, італійську, французьку, словацьку, польську, а також арабську, іврит, монгольську, македонську та інші) у 24 країнах світу. А це третина виданих у 2020 році перекладів української літератури іншими мовами[4].

Тож, визнаючи результативність подібних інтегративних досліджень, звернення допсихології, медіаосвіти, кібернетики та ін., перекладознавство отримує новий ракурс для теоретичного розвитку й гуманітарне підґрунтя, що дозволить зблизити теорію і практику перекладу.

Список використаних джерел

1. Іваницька Н.Б. Інтердисциплінарні виміри сучасного перекладознавства. Актуальні проблеми філології та перекладознавства. Випуск десятий. 2016. URL.: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/apftr_2016_10\(1\)_55.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/apftr_2016_10(1)_55.pdf). (дата звернення: 21.03.2021),
2. Історія перекладу та перекладацької думки: Англія, Німеччина, Америка, Україна : конспект лекцій / укладач А. В. Прокопенко. Суми : Сумський державний університет, 2018. 87 с.
3. Сорокин Ю. А. Введение в этнопсихолінгвістику : учебное издание. Ульяновск, 1998. 138 с.
4. Український інститут книги. URL.:<https://book-institute.org.ua/uk> (дата звернення: 20.03.2021)

УДК 378.016:811.161.2'243.147.091.3:033.295.8:044.351

ЛЕЩЕНКО Т. О., к. філол. н., доцент, завідувачка кафедри українознавства та гуманітарної підготовки

ЖОВНІР М. М., к. філол. н., викладач кафедри українознавства та гуманітарної підготовки

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава, Україна

ІННОВАЦІЙНІ ТРЕНДИ В ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: QR-КОДИ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА»

Проаналізовано специфіку послуговування QR-кодами під час вивчення української мови як іноземної в медичних закладах вищої освіти в контексті розвитку цифрової інноватики.

Ключові слова: українська мова як іноземна, цифрова інноватика, QR-код.

Проблему реформування навчального сегмента розглядають у світлі стрімкого розвитку й модернізації інформаційного суспільства, вибудовування надсучасних суспільно-політичних траєкторій і розвитку нетрадиційних освітніх програм. Ще одна прикметна риса актуального освітнього континууму – якісні трансформації його технічного забезпечення й доступу до інформації, необхідної для розв'язання практичних завдань, навчальних аудиторних і позааудиторних ситуацій. «Багатство,

різноманітність і безперервний пошук нових ефективних інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ), засобів свідчать про вагомую роль інформаційного простору в житті сучасної людини» [2, с. 46]. Поява й активне послуговування гаджетами – смартфонами, нетбуками, планшетами, лептопами – сприяє розширенню функцій технологічного забезпечення освітнього процесу й уможливорює появу новітніх електронних засобів навчання. «Тепер вільний доступ до інформаційного контенту має кожен, хто користується сучасними гаджетами і розгалуженою всесвітньою мережею» [3, с. 202].

Серед складників мобільного інформаційно-освітнього середовища – технології створення й розпізнавання QR-кодів – двомірних штрих-кодів, що містять певну закодовану інформацію. За допомогою QR-коду можна закодувати будь-який текстовий фрагмент, номер, посилання на сайт, фото, відеофайли тощо.

Питанням, дотичним до інформатизаційних тенденцій у освіті, присвячені наукові дослідження й українських дидактів, і представників світової педагогічної спільноти (О. Глазунова, Л. Діденко, І. Косенко, Н. Морзе, Є. Смирнова-Трибульська, І. Твердохліб, С. Якубов, G. Doran, T. Chan, J. Hwang, J. Hidası, T. Malon, R. Morel тощо). Тематично близькі до цих праць і ті, автори яких зосередили увагу на суті, специфіці й багатоаспектності використання QR-кодів у освіті (В. Бузько, І. Бутирська, І. Галузо, І. Горошкін, О. Горошкіна, М. Греб, Р. Гуревич, М. Кадемія, С. Караман, А. Мангул, Н. Морзе, Ю. Єчкало, А. Лукомський, Л. Шевченко тощо).

Ми ж акцентуємо на обґрунтуванні доцільності використання графічних кодів і описі алгоритму послуговування ними на заняттях із дисципліни «Українська мова як іноземна» у вітчизняному вищому медичному закладі освіти.

Студіювання науково-методичних праць і особистий практичний досвід роботи з QR-кодами під час вивчення української мови як іноземної дали змогу уточнити їхні функції, вирізнити мотиваційну, інформаційну, уточнювальну, систематизуючу, розвивальну, виховну, рефлексійну функції, функцію моніторингу тощо.

QR-коди не лише дають змогу зберігати й репрезентувати великі обсяги текстової / цифрової інформації будь-якою мовою й у довільній формі, а й роблять навчання захоплюючим й інтерактивним. Графічні покликання – дієве й методично виправдане доповнення запланованої аудиторної й позааудиторної діяльності викладача-словесника, який намагається зацікавити іноземних студентів українським словом, заохотити вивчати мову тієї країни, в якій вони живуть і навчаються, переконати в потребі розширювати знання про історичні й культурні реалії України.

Як слушно зауважує К. В. Дегтярьова, «За такими покликаннями можна подавати різноманітну інформацію – як додаткову, факультативну, так і спрямовану на повторення, систематизацію, узагальнення» [1, с. 77]. На нашу думку, вправи, які ґрунтуються на створенні й зчитуванні QR-кодів, цілком доцільно використовувати з різною дидактичною метою й на різних етапах практичного заняття. Скажімо, іноземним студентам-медикам і стоматологам можна запропонувати слухати діалоги, тексти, подкасти й виконувати завдання, розгадувати тематичні кросворди, анаграми, працювати з мережевими матеріалами, користуючись згенерованим QR-кодом.

Рекомендуємо робити й активно послуговуватися графічними покликаннями на традиційний / сучасний візуалізаційний дидактичний контент – хмарини тегів,

мультимедійні презентації, відео- й аудіофайли, сайти, інфографіку, інформаційні стенди тощо. До інформаційного масиву, закодованого QR-кодом, долучаємо тести й інші засоби моніторингу студентської успішності.

Важливо, що QR-код – складник сучасного підручника (Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків. У 2-х книгах : підруч. з електронним аудіо-додатком : [національний (міжкафедральний) підруч. для англомов. студентів, лікарів-інтернів, викладачів, слухачів післядиплом. освіти мед. закладів вищої освіти МОЗ України]/ за ред. С. М. Луцак ; С. М. Луцак, А. В. Ільків, Н. П. Литвиненко [та ін.]. – Київ : Медицина, 2019. – 502 с.), який було розроблено й видано для іноземного контингенту студентів-медиків.

У цьому підручнику систематизовано значний масив теоретичного матеріалу, необхідного для вивчення студентами, які обрали медичний фах і мають володіти виражальними засобами сучасної української літературної мови, її стилями, різновидами, жанрами в усіх видах мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо) й оперувати фаховою термінологією на достатньому рівні. Він став інструментом управління освітньою діяльністю студентів, які протягом кількох років вивчають дисципліну «Українська мова як іноземна», своєрідним дороговказом у вивчені мови, засобом залучення всіх суб'єктів освітнього процесу до опанування навчального контенту.

Автори підручника пропонують слухати тексти, діалоги, виконувати різнорівневі дотекстові / післятекстові завдання, дискутувати, обговорювати проблемні питання, закодовані й подані у вигляді QR-кодів. Така новітня форма презентації навчального матеріалу вітається студентами й, безумовно, суголосна принципам новизни, доступності й емоційності.

Отож, активне використання QR-кодів як графічного покликання на дидактичний контент і складника підручників сприяє посиленню студентської мотивації до вивчення української мови, поступовому опануванню предмета, розширенню, употужненню й поглибленню змісту навчання. Послугування QR-кодами залучає до аудиторного й позааудиторного навчального процесу нові дієві способи трансляції матеріалу, урізноманітнює форми діяльності студентів, уможлиблює дієве застосування в освітньому процесі й швидке поширення диференційованих завдань.

Перспективним бачиться подальше дослідження особливостей використання QR-кодів як складника сучасного навчального дискурсу, зосібна алгоритму генерації графічних покликань, підвищення цифрової культури учасників навчального процесу, а також варіативності реалізацій електронного навчання.

Список використаних джерел

1. Дегтярєва К. В. Про концепцію посібника з української мови як іноземної крізь призму тенденції до візуалізації / К. В. Дегтярєва. Молодий вчений. 2019. № 5.1 (69.1). С. 76 – 79.
2. Лещенко Т. О. Технологія подкастингу в руслі цифровізаційних тенденцій мовної освіти іноземних студентів-медиків / Т. О. Лещенко, М. М. Жовнір. Openeducationale-environmentofmodernUniversity = Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету : електронне наукове фахове видання. 2020. № 9. С. 41–53.
3. Лещенко Т. О. Осучаснення формату вишівського викладання: досвід використання соціально-мережевого контенту / Т. О. Лещенко, М. М. Жовнір, М. В. Асламова. Вісник університету ім. Альфреда Нобеля. Сер. : Педагогіка і психологія. Педагогічні науки. 2020. Вип. 1 (19). С. 201 – 211.